

Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи
Національного Банку України»

Препринт серії № UABS BO/2012/008

Поцелуйко С.Є. студентка гр. ОА-73

Актуальні проблеми аудиту безперервності діяльності
економічних суб'єктів

Поцелуйко Світлана Євгеніївна
студентка групи ОА -73
обліково-фінансового факультету
ДВНЗ «УАБС НБУ»
Науковий керівник:
к.е.н., доц. Слободяник Ю.Б.

Актуальні проблеми аудиту безперервності діяльності економічних суб'єктів

В умовах зростання потенційного ризику важливо одержувати від аудиторів не тільки інформацію про достовірність фінансової звітності підприємств, але й оцінку їх реальної життєздатності. Сучасна ринкова економіка функціонує в умовах, що постійно змінюються, ринкова кон'юнктура, поведінка суб'єктів ринку. Як результат, теперішні економічні умови встановлюють вимоги для аудиторів – щоб вони повною мірою оцінили припущення щодо безперервності діяльності підприємства та посилалися на принцип безперервності у своїх аудиторських звітах тоді, коли є докази цього.

Процес перевірки виконання припущення безперервності діяльності економічного суб'єкта доречно починати з аналізу оцінки цього припущення, зробленої підприємством, що аудується, з метою визначення того, чи виявило керівництво підприємства будь-які умови або події, що стосуються порушення безперервності функціонування, а якщо виявило, то які його плани, пов'язані з цим.

Міжнародні стандарти аудиту виділяють фінансові, операційні та інші події та обставини, які окремо або разом здатні породжувати сумніви щодо припущення про безперервність діяльності підприємства. Зокрема, якщо розглядати такі чинники для молочної промисловості, то можна відмітити загальне падіння споживчого попиту і переорієнтації покупців на більш дешеву продукцію, збільшення термінів сплати дебіторської заборгованості і, як наслідок, дефіцит обігових коштів, що часто покривається за рахунок залучення кредитів, втрата покупців через конкурентів, нездатність вчасно здійснити платежі кредиторам.

Другим етапом є проведення експрес перевірки на предмет дотримання припущення безперервності діяльності підприємства. Аудитор може використовувати систему показників, що характеризують фінансовий стан економічного суб'єкта. Пропонуємо використовувати на вітчизняних підприємствах модель Альтмана, що являє собою алгоритм інтегральної оцінки загрози банкрутства підприємства, заснований на комплексному обліку найважливіших показників, що діагностують кризовий фінансовий стан. В результаті аудитор повинен сформулювати одне з наступних суджень: сумніви присутні, проте їх вплив є незначним; маються серйозні сумніви.

На нашу думку, бухгалтерам і аудиторам варто звернути увагу на зразок робочого документа бланк IV-D «Анкета з дотримання принципу безперервно діючого підприємства», розроблений за сприяння ТАСІС. На

основі цього документа можна оцінити можливість складення звітності на основі принципу безперервності. У анкеті сформульовано приклади тверджень, що дозволяють визначити, чи дотримується підприємство принципу безперервності (частина I). За наявності серйозних сумнівів у здатності підприємства продовжувати свою діяльність в найближчому майбутньому без істотного скорочення своєї діяльності необхідно заповнити частину II. У випадку якщо аудитор на даному етапі перевірки у відповідності з його професійним судженням дійде висновку про відсутність сумнівів щодо дотримання принципу безперервності, він повинен буде виразити безумовно-позитивне судження. Якщо аудитор виражає будь-яке судження окрім безумовно-позитивного, він повинен ясно та доступно описати всі причини цього в аудиторському висновку, а якщо це можливо, дати кількісну оцінку вірогідного впливу на достовірність фінансової звітності підприємства.

Отже, комплексний підхід щодо перевірки дотримання принципу безперервності діяльності дозволяє з мінімальними витратами та своєчасно виявити ознаки, що здатні поставити під сумнів можливість подальшого функціонування економічного суб'єкта. На основі визначення ступеня впливу таких ознак і аналізу сукупності всіх ознак, спираючись на своє професійне судження, аудитор може чітко визначити вид аудиторського висновку, який він повинен надати підприємству, що перевіряється.